

● محمدحسین دیزجی

کشتی روی موج ریاضیات

گفت‌وگو با ناخدا سید محمد سیفی، مخاطب دیروز رشد ریاضی برهان

دیگر. اگر بخواهم از نقش ریاضیات در این کار و حرفه بگویم، باید چند گفت‌وگو و حتی چندین مقاله به آن اختصاص بدهیم.

● لطفاً یکی دو مثال بزنید تا موضوع کمی شفاف‌تر شود.

○ در خصوص جهت‌یابی و محاسبه مسافت از بحث مثلثات بسیار استفاده می‌شود که با توجه به کروی بودن زمین و طول و عرض جغرافیایی، از تمام فرمول‌هایی که در طول دبیرستان در بحث مثلثات یاد گرفته‌ایم، اینجا کاربردی استفاده می‌کنیم. در مورد تعادل کشتی هم از بحث مثلثات، و قانون ارشمیدس که در دبیرستان فرمول‌های آن‌ها را یاد گرفته‌ایم، بهره زیادی می‌گیریم.

● اصولاً در دوران مدرسه چقدر به مطالعه مباحث درسی توجه داشتید و دنبال یادگیری از طریق کتاب غیر درسی و مجله‌ها بودید؟

○ به خاطر رشته تحصیلی که داشتم، طبیعتاً برای درک بهتر موضوع به کتاب‌های دیگر هم مراجعه می‌کردم. البته به خاطر آزمون سراسری و ورود به دانشگاه هم مطالعات بیشتری داشتم و فراتر از کتاب‌های درسی، مطالعه می‌کردم.

● در مجله رشد ریاضی برهان به کدام بخش‌ها بیشتر علاقه و توجه داشتید؟

ناخدا سید محمد سیفی متولد ۲۵ آذر ۱۳۵۳ در تهران است. دیپلم ریاضی را از «دبیرستان شهید محمد منتظری» تهران گرفت و سپس برای ادامه تحصیل وارد «دانشکده علوم و فنون دریایی چابهار» در رشته دریانوردی شد. یک سال بعد از فارغ‌التحصیلی، یعنی در سال ۱۳۷۸، به ناوگان تجاری جمهوری اسلامی ایران پیوست.

از سال ۱۳۹۱ تا این لحظه نیز با سمت کاپیتان در کشتی‌های تجاری فعالیت می‌کند. زمان‌هایی که روی کشتی و در دریا نیست، در «مؤسسه آموزشی کشتی‌رانی» درس‌های تخصصی این حرفه را تدریس می‌کند. با او که از مخاطبان دیروز مجله «رشد ریاضی برهان» است به گفت‌وگو نشستیم تا از ارتباط ریاضی با این حرفه بیشتر بدانیم.

● شاید برای مخاطبان ما جالب باشد که بدانند کار و حرفه فعلی شما چقدر با ریاضی در ارتباط است؟ یعنی آشنایی با دانش ریاضی تا چه اندازه در کار شما اثرگذار است؟

○ با توجه به شرایط خاص کاری و حرفه‌ای، باید خدمت مخاطبان عزیز مجله رشد ریاضی برهان عرض کنم که کل حرفه ما رابطه بسیار تنگاتنگ با ریاضی و محاسبات دارد. از محاسبه مقدار مرکز ثقل کشتی و تعادل کشتی گرفته، تا محاسبه‌های میزان محموله‌های دریایی، محاسبه مسافت، محاسبه‌های موقعیت جغرافیایی کشتی در دریا و خیلی چیزهای

● برخی تصور می‌کنند ریاضی درسی فرمولی و خشک است و خیلی در زندگی کاربرد ندارد. نظر شما چیست؟ حتی یک مثال از شغل خودتان می‌توانید بزنید.

○ ما در زندگی روزمره از ریاضیات استفاده می‌کنیم. اگر چه نمی‌توانیم این واقعیت را انکار کنیم که بسیاری از افراد به ریاضیات علاقه‌مند نیستند. آزمون‌های ریاضی، تکلیف‌ها و کتاب‌های جبر یا مثلثات مطمئناً برای همه ما دلنشین نخواهند بود، اما چه خواهید و چه نخواهید، ریاضیات در انجام فعالیت‌های روزمره، به کمک و راهنمایی ما می‌آید. اهمیت ریاضیات و کاربردهای گسترده آن در انواع زمینه‌های تحصیلی، مانند علوم، به متخصصان کمک کرده است درباره هوا، دریا و کشفیات بشر، مانند هوافضا و سایر فناوری‌های پیشرفته اطلاعات دقیقی کسب کنند. یکی از مشکلات عمده مهندسان سواحل و سازه‌های دریایی در ایران نداشتن اطلاعات کافی در خصوص مشخصه‌های امواج در محدوده دریاهای کشور است که به وسیله ریاضیات به راحتی می‌توان این امواج را شبیه‌سازی کرد.

● مطالعه چقدر در زندگی اهمیت دارد؟

○ آینده زندگی بشر به خواندن وابسته است. خواندن داستان و کلاً مطالعه برای تفریح و لذت یکی از مهم‌ترین کارهای زندگی است و سبب پیشرفت قابل ملاحظه‌ای در جامعه خواهد شد. از آلبرت انیشتین، فیزیک‌دان مشهور آلمانی، پرسیدند که چگونه کودکان به نبوغ می‌رسند. پاسخ او بسیار ساده و روشن بود. او گفت: «اگر می‌خواهید استعداد نهفته کودکان شکوفا شود، برایشان داستان بخوانید.»

● از حضور شما در این گفت‌وگو سپاسگزاریم.

○ بیشترین توجه من به سرگرمی‌ها و معرفی مشاهیر و نخبگان ریاضی بود.

● به نظر شما یادگیری از طریق مطالب یک مجله، کتاب غیردرسی و منابع متفاوت چه تفاوتی با یادگیری از طریق کتاب درسی دارد؟

○ در مجله‌ها و منابع غیردرسی، به خاطر نحوه بیان و استفاده متنوع از شکل و تصویر، می‌توان گفت که محتوای این نوع مطالب در یادگیری تأثیر فراوانی دارد. یکی از ویژگی‌های جالبی که در مجلات علمی وجود دارد، این است که با روش‌های ساده و چه بسا از طریق بازی و سرگرمی، مطالب علمی را آموزش می‌دهند. از نظر روان‌شناسی این نوع یادگیری برای بچه‌ها جالب‌تر، جذاب‌تر و اثرگذارتر است.

● در دوران مدرسه وضعیت درس ریاضی شما چگونه بود و معمولاً چه نمراتی می‌گرفتید؟

○ تقریباً متوسط رو به بالا بود. زیاد مشکلی با ریاضیات نداشتم.

● از معلمان خود در این فرصت یاد کنید.

○ من احترام خاصی برای همه معلمان، دبیران و استادان قائل هستم. جایگاه امروز خودم را مدیون همه آنان هستم و دست یکایک معلمان خودم را می‌بوسم. یادم هست معلم مثلثات ما، جناب دکتر حکیمی که امیدوارم همیشه سلامت باشند، طرز بیان فوق‌العاده‌ای داشتند. همچنین از جناب استاد رضوانی که در پایه چهارم دبیرستان (متوسطه)، معلم جبر ما بودند، بسیار آموختم. ایشان هم در ارائه مطالب از خلاقیت‌های خاص خودشان استفاده می‌کردند. ممنونم از مجله رشد ریاضی برهان که این فرصت را فراهم کرد تا یادی از معلمان خودم داشته باشم.